

Rollen en verantwoordelijkheden van docent en praktijkbegeleiders tijdens de praktijklessen van de cursussen bijenteelt

Communicatie

Een goede communicatie tussen de praktijkbegeleiders, de docent en de cursisten is voor het welslagen van de cursus van groot belang. Er dient afstemming te zijn over de lesinhoud en het programma. Een voor- en een nabespreking van de les is gewenst. Ook vindt er terugkoppeling plaats van vragen van cursisten en bevindingen door de praktijkbegeleiders naar de docent. Er dient voor de cursist duidelijk te zijn wat er aan de orde is en welke theorie daarbij hoort.

Organisatie

De docent is verantwoordelijk voor de voorbereidende mailing naar de cursisten, het opstellen van het lesrooster, de voorbereiding van de lessen en de voorbespreking met de praktijkbegeleiders. Hij is verantwoordelijk voor de algemene coördinatie, houdt toezicht en geeft sturing. Draagt zorg voor de documentatie, nakijken van eventuele verslagen van cursisten en de toetsing. Ook de organisatie van de benodigde materialen voor de cursisten behoort tot zijn takenpakket. De praktijkbegeleiders ondersteunen hierbij. De praktijkbegeleiders ondersteunen en begeleiden de cursisten bij de uit te voeren handelingen. Ook de activiteiten die nodig zijn buiten de cursus, zoals het verzorgen van de bijenvolken, voeren zij uit.

De lesinhoud

Hiervoor is de docent verantwoordelijk. Hij bepaalt de inhoud en bewaakt de kwaliteit. Hij dient op de hoogte te zijn van de door de NBV bepaalde eindtermen. De docent behandelt de theorie en geeft praktijkinstructie. De praktijkbegeleiders zorgen voor het correct uitdragen van het praktijkprogramma, afgestemd op de lesmaterie.

Didactiek en begeleiding van de cursisten

De docent bespreekt voorafgaand aan de praktijkles de behandelde stof van de vorige les. De theorie van de uit te voeren handeling wordt op een kernachtige en eenvoudige wijze herhaald. Hij geeft instructie en doet eventueel een handeling voor. De praktijkbegeleiders gaan met de cursisten aan de slag: Hij laat de uit te voeren handeling verwoorden door de cursist. De praktijkbegeleider stelt de cursist gerust en zorgt dat de cursist de beschikking heeft over het benodigde materiaal. Na opening van het bijenvolk beoordeelt de cursist de toestand van het volk. De praktijkbegeleider kan, indien nodig, de handeling voordoen. Vervolgens voeren de cursisten de handelingen uit. De praktijkbegeleider draagt zorg voor het correct uitvoeren hiervan, ondersteunt en corrigeert waar nodig. De docent houdt het overzicht en stuurt, waar nodig bij. Na de praktijkhandeling wordt deze nabesproken door de docent.

Evaluatie

De docent is verantwoordelijk voor het organiseren en vorm geven van de evaluatie met de praktijkbegeleiders en de cursisten. De praktijkbegeleiders geven input voor de evaluatie.

Veiligheid

De docent is verantwoordelijk voor de veiligheid. Hij bespreekt het bijensteekprotocol en zorgt dat er een epipen aanwezig is. Tijdens de praktijk zijn de praktijkbegeleiders alert op eventuele steken en treden, indien nodig, handelend op.

	Verantwoordelijkheid docent (dc)	activiteiten praktijkbegeleider (pb)
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> - Bespreking en afstemmen van lesinhoud en praktijk-programma met pb in een voor- en nabespreking. 	<ul style="list-style-type: none"> - Terugkoppeling van vragen cursisten en evaluatie-punten praktijkles met dc. in een voor- en nabespreking.
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> - Algemene coördinatie. - Voorbereidende mailing naar de cursisten. - Opstellen van het lesrooster. - Opstellen van een literatuur- en materialenlijst. - Voorbespreking met de praktijkbegeleiders wat betreft inhoud van de les, benodigde materialen en bijenvolken. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beheer van de bijenstand en de bijenvolken. - Beheer van de benodigde materialen. - Voorbespreking met dc.
Lesinhoud	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiding van de lessen. - Bepalen van lesinhoud, afgestemd op de in het curriculum vastgestelde eindtermen. - Afstemmen van de lesinhoud op de behandelde theorie en actuele actualiteit. - Vaststellen van de toetsing. 	<ul style="list-style-type: none"> - Correct uitdragen van het lesprogramma afgestemd op de lesmaterie.
Didactiek	<ul style="list-style-type: none"> - Herhalen van de theorie van de vorige les. - Bespreken van de theorie die betrekking heeft op de uit te voeren praktijkles. - Zorg dragen voor eventuele documentatie. - Instructie van de uit te voeren handelingen. - Eventueel handelingen demonstreren. - Overzicht houden over de hele praktijkgroep. - Tijdens handeling door cursisten zorg dragen voor een correcte uitvoering, ondersteuning en waar nodig correctie. - Nabespreken van de praktijkles. 	<ul style="list-style-type: none"> - Na opening van het bijenvolk de cursist de toestand van het volk laten beoordelen. - Feedback geven over de beoordeling van het volk door de cursist. - Tijdens de handeling de cursisten de handelingen laten verwoorden. - Eventueel handeling voordoen.

	<ul style="list-style-type: none"> - Bespreken wat er in de volgende les aan de orde komt en welke theorie, vooraf bestudeerd kan worden. 	
Begeleiding cursist	<ul style="list-style-type: none"> - Geruststellen en begeleiding van de cursist. - Indien nodig bijsturen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Geruststellen en begeleiding van de cursist. - Ter beschikking stellen van het benodigde imkermateriaal.
Toetsing	<ul style="list-style-type: none"> - Organiseren en beoordelen van eventuele verslagen en toetsing van cursisten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eventueel aanleveren van informatie over de cursist aan de docent betreffende het praktisch handelen en andere relevante zaken.
Evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> - Organiseren en vorm geven aan de evaluatie van cursisten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Assisteren bij de evaluatie.
<u>Veiligheid</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Bespreken van het bijensteekprotocol. - Aanwezigheid van een eipen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Alert zijn bij eventuele steken en indien nodig, handelend optreden.

Vastgesteld door de commissie bijenteeltonderwijs op 13-03-2019.